

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_17952

Θέμα 49^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 39-57**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΙΣ. *Τί δ', ὦ ταλαῖφρον, εἰ τάδ' ἐν τούτοις, ἐγὼ
λύουσ' ἂν εἴθ' ἄπτουσα προσθείμην πλέον;* 40
- ΑΝ. *Εἰ ξυμπονήσεις καὶ ξυνεργάση σκόπει.*
- ΙΣ. *Ποῖόν τι κινδύνευμα; ποῖ γνώμης ποτ' εἶ;*
- ΑΝ. *Εἰ τὸν νεκρὸν ξὺν τῆδε κουφιεῖς χερί.*
- ΙΣ. *Ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ', ἀπόρρητον πόλει;*
- ΑΝ. *Τὸν γοῦν ἐμὸν καὶ τὸν σόν, ἦν σὺ μὴ θέλης,
ἀδελφόν· οὐ γὰρ δὴ προδοῦσ' ἀλώσομαι.* 45
- ΙΣ. *Ἦ σχετλία, Κρέοντος ἀντειρηκότος;*
- ΑΝ. *Ἄλλ' οὐδὲν αὐτῶ τῶν ἐμῶν μ' εἵργειν μέτα.*
- ΙΣ. *Οἷμοι· φρόνησον, ὦ κασιγνήτη, πατήρ
ὡς νῶν ἀπεχθῆς δυσκλεῆς τ' ἀπώλετο,
πρὸς αὐτοφάρων ἀμπλακημάτων διπλᾶς
ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῶ χερί·
ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνή, διπλοῦν ἔπος,
πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον·
τρίτον δ' ἀδελφῶ δύο μίαν καθ' ἡμέραν
αὐτοκτονοῦντε τῶ ταλαιπώρῳ μόρον
κοινὸν κατειργάσαντ' ἐπαλλήλοιν χεροῖν.* 50
55

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Τί δ', ὦ ταλαῖφρον ... μ' εἵργειν μέτα.*****(Μονάδες 30)****ΙΣΜΗΝΗ**

Αν έτσι έχουν τα πράγματα, δύστυχη, εγώ τι όφελος θα μπορούσα να φέρω με το να χαλαρώνω ή να σφίγγω τον κόμπο;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εξέτασε (σκέψου) αν θα με βοηθήσεις και θα συνεργαστείς μαζί μου.

ΙΣΜΗΝΗ

Για ποια επικίνδυνη πράξη μιλάς; Τι τάχα έχεις στο μυαλό σου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Εξέτασε / Σκέψου) αν θα σηκώσεις το νεκρό μαζί μ'αυτό το χέρι.

ΙΣΜΗΝΗ

Αλήθεια σκέφτεσαι να τον θάψεις, μολονότι απαγορεύεται ρητά στους πολίτες;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τον δικό μου, βέβαια, και τον δικό σου αδελφό (έχω στο νου μου να θάψω), εάν εσύ δεν θέλεις· γιατί, αλήθεια, δεν θα κατηγορηθώ ότι τον πρόδωσα (γιατί εμένα κανείς, αλήθεια, δεν θα με κατηγορήσει ότι τον πρόδωσα).

ΙΣΜΗΝΗ

Δύστυχη, (σκέφτεσαι να θάψεις αυτόν) ενώ το έχει απαγορεύσει ο Κρέων;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Αλλά αυτός δεν έχει κανένα δικαίωμα να με εμποδίσει να θάψω τους δικούς μου.

2. Να σημειώσετε με Χ στο οικείο τετραγωνάκι τη σωστή απάντηση στις παρακάτω ερωτήσεις:

α) Τι ήταν το *λογείον*;

i	το μέρος της ορχήστρας όπου <i>ώρχεϊτο</i> ο Χορός	
ii	το κάθισμα του ιερέα του Διονύσου	
iii	το υπερυψωμένο δάπεδο πάνω στο οποίο <i>έπαιζαν</i> οι ηθοποιοί	

β) Τι ήταν τα *Μεγάλα* ή *έν ἄστει Διονύσια*;

i	εορτή της ανθοφορίας στην αρχή της Άνοιξης	
ii	η λαμπρότερη εορτή του Διονύσου που διαρκούσε έξι ημέρες	
iii	εορτή του Διονύσου κατά τη διάρκεια της οποίας γίνονταν επαναλήψεις των επιτυχημένων δραμάτων	

γ) Τι ήταν το *υπόρχημα*;

i	μηχάνημα για τις ανάγκες του θεάτρου	
ii	ο χώρος για να στέκεται ο Χορός	
iii	χαρούμενο τραγούδι με ζωνρή όρχηση	

δ) Τι ήταν το *διάζωμα*;

i	ζώνη για να συγκρατεί τον χιτώνα των υποκριτών	
ii	χώρος στα παρασκήνια του αρχαίου θεάτρου	
iii	πλατύς οριζόντιος διάδρομος που χώριζε το κοίλον σε ζώνες	

ε) Τι ήταν η *πάροδος*;

i	τμήματα των εδωλίων ανάμεσα στις κερκίδες	
ii	πλευρική δίοδος για την είσοδο του Χορού στην ορχήστρα	
iii	ο τοίχος της σκηνής πίσω από το λογείο	

(Μονάδες 10)

- α) iii
- β) ii
- γ) iii
- δ) iii
- ε) ii

3. α) πρόθεση, απώλεια, επισκόπηση, επίδοση, εργαλείο: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

πρόσθεση → προσθείμην
απώλεια → άπώλετο
επισκόπηση → σκόπει
επίδοση → προδοῦσα
εργαλείο → ξυνεργάση, κατειργάσαντο

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη σημασία της στη Β' στήλη (δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν).

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. κινδύνευμα	α) αλίμονο
2. άπεχθής	β) ντροπιασμένος
3. άμπλακήματα	γ) ένδοξος
4. δυσκλής	δ) μισητός
5. οίμοι	ε) επικίνδυνη πράξη
	στ) αμαρτήματα
	ζ) απόμακρος

(Μονάδες 5)

1. ε)
  2. δ)
  3. στ)
  4. β)
  5. α)
- Περισσεύουν τα γ) και ζ).

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος